

SMÅKRAFT AS
Postboks 2389, Solheimsviken
5824 BERGEN

Vår dato: 24.02.2025

Vår ref.: 202415722-19 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Kjerringåga kraftverk, Lurøy kommune, Nordland - Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap

Vi viser til deres søknad om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for Kjerringåga kraftverk.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 16.02.2025 for bygging av Kjerringåga kraftverk, Kjerringåga med sideinntak i Heimstadelva og Instad, Lurøy kommune.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss når dere setter i gang med anleggsarbeidet. I tillegg skal vi ha dokumentasjon på hvor langt dere er kommet når byggefristen utløper (28.02.2025). Hvis dere ikke rekker byggefristen, skal vi ha informasjon om dette.
- Vi skal orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet.
- Det skal ikke settes i gang terrenginngrep på rørgaten til sideinntak Heimstadelva før det er gjennomført befaring for å dokumentere kulturminner i tråd med Nordland Fylkeskommunes høringsuttalelse og deres markering i kart.
- Kantvegetasjon langs berørte vannforekomster skal reetableres ved naturlig foryngelse og av stedegne arter. Gode vekstmasser skal plasseres ut langs vannforekomstene etter gjennomført anleggsarbeid.
- Det skal lages en forenklet støysonerapport for Kjerringåga kraftverk i driftsfasen, før anleggsarbeidet på kraftstasjonen starter. Avbøtende tiltak skal dokumenteres og oversendes NVE.
- Veiene til bekkeinntakene skal tilbakeføres til opprinnelig terreng etter utbygging.
- Planlegging og gjennomføring av tiltaket skal skje i dialog med Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. Samarbeidet med reinbeitedistriktet skal dokumenteres.
- Bestemmende profil i utløpet av Vassvatn (profil 2 i figur 2, detaljplanens vedlegg 14) skal måles inn med RTK GPS eller tilsvarende nøyaktig instrument, med maksimalt 0,5 meter mellom punktene. Resultatet skal presenteres i tabellformat med koordinater og høyde for hvert punkt. Dette skal sendes NVE til orientering før gravearbeid i utløpet av Vassvatnet kan starte.



- All graving, plastring og kjøring med anleggsmaskiner i utløpsområdet må skje utenfor en buffer på 2 m fra innmålt bestemmende profil (profil 2 i figur 2, detaljplanens vedlegg 14). Profilet og buffersone skal merkes av på kart og i terrenget.
- Plastring av overgang mellom nedsenket område og naturlig elvebunn nedstrøms bestemmende profil skal legges opp til et nivå som ikke fører til oppstuvning av vann (for høy plastring), eller erosjon av elvebunn (for lav plastring).
- NVE kan kreve ombygging og/eller utbedring av inntaksløsningen hvis det viser seg at vannstanden i Vassvatn blir merkbart påvirket av utbyggingen.
- Skiltene skal utformes i tråd med NVEs veileder. Endelig plassering er ikke omtalt i detaljplanen, forslag på plassering sendes til NVE før montering.
- Det utarbeides en sluttrapport innen miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter idriftsettelse. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen.
- Senest 1 måned etter idriftsettelse av kraftverket skal dere sende inn melding om dette til oss på skjema som ligger på vår hjemmeside (<https://www.nve.no/om-nve/skjema-og-rapporteringsordninger/>).

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen med notatet «*Bakgrunn for vedtak*» av 28.04.2017 og (O)EDs vedtak i klagesak av 28.02.2020. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 28.02.2020 post nr 4 og 10.

Tilsyn

NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknad om konsesjon

Konsesjon for Kjerringåga kraftverk ble etter klagebehandling i (O)ED gitt den 28.02.2020. En forutsetning for konsesjon er at Vassvatnet ikke skal påvirkes (reguleres) av kraftverket. Reindrift blir påvirket av tiltaket og det er en forutsetning at tiltakene gjøres i samråd med utøverne i området. Dette er også presisert i EDs klagebehandling.

Detaljplanen

I detaljplanen er det gjort flere store endringer i forhold til gitt konsesjon. Hovedinntaket i Kjerringåga er flyttet oppstrøms til utløpet av Vassvatnet. Dette kan potensielt påvirke vannstanden i Vassvatnet. Det er derfor utarbeidet en vannlinjeberegning av Sweco (Prosjektnummer 10245899, vedlegg 14 i detaljplanen) som beskriver løsning hvor vannstanden ikke vil påvirkes av planlagt terskel og inntak. Høyde på terskel er i notatet beregnet til kote 107,7 moh. NVE har vurdert at det ikke er behov for å søke om endring av konsesjon for flytting av inntak Kjerringåga til Vassvatnet og behandles derfor i detaljplan.



Kraftstasjonsbygget er flyttet fra nedsiden av Fylkesvei 17 (Kystriksveien) til oversiden av veien. NVE har vurdert at det ikke er behov for å endre konsesjon for flytting av kraftstasjon og det behandles derfor i detaljplan.

Detaljplanen har vært på høring i perioden 23.01. – 13.02.2025 og ble sendt til Statsforvalteren i Nordland, Nordland fylkeskommune, Sametinget, Lurøy kommune, reindriftsnæringen og grunneiere som er berørt av endringen i planfasen etter konsesjonsbehandlingen. Det er gjennomført felles høring med nettkonsesjon.

Høringsuttalelser

Det er kommet inn høringsuttalelser fra Statsforvalteren i Nordland, Nordland fylkeskommune, Lurøy kommune, og grunneiere Ellen Karin Kolle og Geir Vatne.

Statsforvalteren i Nordland anbefaler i brev datert 11.02.2025 at det blir utarbeidet en forenklet støysonkartlegging for kraftstasjonen i driftsfasen. Inntak, rørgate og kraftstasjon kommer til å berøre kantvegetasjon langs Kjerringåga og mindre vannforekomster flere steder. Der kantvegetasjonen må fjernes skal revegetering om mulig skje naturlig. Massene som graves opp langs vannforekomstene må tas vare på for å kunne legges tilbake på samme sted. Det bør ikke tilføres masser fra utenfor tiltaksområdet for å hindre spredning av fremmede arter.

Nordland fylkeskommune skriver i sitt brev av 12.02.2025 at rørtraseen til sideinntak Heimstad må befares for å avklare forholdet til kulturminner.

Lurøy kommune har behandlet dispensasjon om bygging av kraftverk og høring av detaljplan for miljø og landskap i politisk sak 9/25 den 12.02.2025. De er positive til utbyggingen og er enig i at høyde på terskel ved inntaket i Kjerringåga legges på kote 107,7 i tråd med oppdatert detaljplan. De fremhever viktigheten av dialog og informasjon underveis i byggingen og at det tas hensyn til innspill som er kommet fra kommune og berørte grunneiere og andre brukere av området.

Grunneiere ved Vassvatnet, Ellen Karin Kolle og Geir Vatne, har i sin høringsuttalelse datert 13.02.2025 innspill til flere punkter i detaljplanen. De spør hvorfor NVEs målestasjon må flyttes hvis utbyggingen ikke skal påvirke Vassvatnet. Videre er de bekymret for overføring av mye vann fra sideinntakene til inntaket ved Vassvatnet, hvis det oppstår situasjoner hvor kraftverket står og det ikke er lukket mellom sideinntak og hovedinntak. Videre setter de spørsmålsteget ved om vannstanden i Vassvatn i praksis vil bli regulert ut fra beskrivelsene og beregningene vist i detaljplanen. De minner også om at det på folkemøtet 19.11.2024 ble sagt at kraftstasjonen skal være lav og besøksvennlig, med adkomst direkte fra Fv-17. De stiller spørsmål om hvorfor denne adkomsten ikke er inntegnet på planskissen.



Vurderinger av høringsinnspill

På bakgrunn av høringsinnspillet til Nordland fylkeskommune har NVE satt vilkår om at det skal gjennomføres befaring på rørtraseen til sideinntak Heimstad for å dokumentere kulturminner, før arbeidet med rørgaten kan begynne.

Etter høringsinnspillet fra Statsforvalteren i Nordland er det satt vilkår om støysonekartlegging for kraftstasjonen i driftsfasen. Avbøtende tiltak skal også inngå i denne kartleggingen, og rapporten skal sendes inn til NVE til orientering.

Statsforvalteren er den myndigheten som gir tillatelse til eventuelt hogst av kantvegetasjon langs vassdrag fj. Vannressurslovens §11. NVE legger til grunn at deres høringsuttalelse i saken erstatter søknad om dispensasjon. Det er satt vilkår om at kantvegetasjon skal reetableres ved naturlig forynging. Det er viktig at det tilbakeføres vekstmasser der kantvegetasjonen skal vokse.

Høringsuttalelsen fra grunneiere Ellen Karin Kolle og Geir Vatne ble oversendt Småkraft for kommentar, og merknadene er svart ut i epost datert 18.02.2025¹ oppsummert under:

Angående flytting av målestasjon er det NVE som har vurdert at elveløpet nedstrøms utløpet av vannet påvirker målingene og ikke bare vannstanden i Vassvatnet. Det er derfor nødvendig å flytte målestasjonen, selv om vannstanden i Vassvatnet forblir uendret. Videre er det en teoretisk mulighet for vannoverføring dersom kraftverket ikke er i drift og minst ett av inntakene ikke er lukket. Normalt vil kraftverket være i drift når det er tilstrekkelig vannføring. Maksimalt overført vannmengde vil være under 800 l/s, noe som er lite sammenlignet med flomvannføringene. Prosedyrer vil bli etablert for å sikre at inntakene er lukket når kraftverket ikke er i drift over lengre perioder. Kraftverket stopper når vannstanden når terskelhøyde, men røret for minstevannføring er dimensjonert for en trykkehøyde 15 cm lavere for å sikre minimum pålagt minstevannføring. Det er ikke mulig å etablere en avkjørsel direkte fra fylkesveien som tilfredsstiller kravene til sikt. Permanent avkjørsel til kraftstasjonen må være som angitt i detaljplanen. For anleggsfasen vil det bli søkt om midlertidig avkjørsel direkte fra fylkesveien. Flere hensyn som støy, klima, refleksjon og estetikk er vurdert ved planlegging av kraftstasjonen. Ønsket om innsyn vil også bli tatt med i vurderingen ved detaljprosjekteringen.

Permanent avkjørsel til kraftstasjonen må være som angitt i detaljplanen. For anleggsfasen vil det bli søkt om midlertidig avkjørsel direkte fra fylkesveien. Flere hensyn som støy, klima, refleksjon og estetikk er vurdert ved planlegging av kraftstasjonen. Ønsket om innsyn vil også bli tatt med i vurderingen ved detaljprosjekteringen.

NVE vurderer at løsningen for inntak i utløpet av Vassvatn som beskrevet i detaljplanen ikke vil føre til merkbar påvirkning av vannstanden i vannet. Hydrologisk avdeling ved NVE, som forvalter målestasjonen i Vassvatnet, har vurdert at stasjonen ikke kan videreføres

¹ NVEs referanse: 202415722-21



ettersom elvestrekningen som brukes til kontrollmåling av vannføring blir påvirket av utbyggingen. Komplikasjoner ved unntaksvis overføring av vann fra sideinntak til hovedinntak, og nødvendigheten av tiltak for å hindre dette, blir tatt stilling til av NVEs damtilsyn ved behandling av teknisk plan. Videre er det satt vilkår om at NVE kan kreve ombygging og/eller utbedring av inntaksløsningen hvis det viser seg at vannstanden i Vassvatn blir merkbart påvirket av utbyggingen. Konsesjonens vilkår om at vannstanden i Vassvatn ikke skal påvirkes av utbyggingen, er dermed ivaretatt gjennom godkjent detaljplan og detaljplanvedtaket.

Vurdering av flom og skredfare

Naturfare er vurdert og ivaretatt i detaljplan. Det er gjennomført geoteknisk vurdering og utredning for alle tiltak under marin grense. Det er ikke påvist utfordrende grunnforhold i tiltaksområdet. I detaljplanen er også flom og andre typer skred vurdert.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Saken har vært opplyst gjennom konsesjonsbehandling og i denne prosessen har naturmangfoldloven kapittel II blitt vurdert. Vurderingene etter naturmangfoldloven som ligger til grunn for konsesjonen er oppdatert i forbindelse med behandling av detaljplan for miljø og landskap og innarbeidet i planen. Kartlegging som er gjennomført i forbindelse med konsesjon dekker områdene som blir berørt i anleggsfasen. NVE har derfor ikke foretatt nye vurderinger av tiltaket i sin helhet, etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og viser derfor til vurderingene som er gjort i konsesjonsprosessen.

Vurdering av arrangement for minstevannføring, krav om skilting og merking

Metoden dere har beskrevet for slipp- og dokumentasjon av minstevassføring oppfyller kravene i post 1 i konsesjonen. Dette er avhengig av at dere installerer og drifter utstyret riktig.

Vi setter krav til anleggets funksjon og godkjenner prinsippene for målemetode og slippløsning i tråd med siste versjon av detaljplan for miljø og landskap av 16.01.2025, men ikke valg av utstyr eller leverandør. Derfor må dere kunne dokumentere skriftlig for oss, at dere har kalibrert og kontrollmålt utstyret. For slipp av minstevannføring som måles direkte ved vanngjennomstrømming i rør er det spesielt viktig å påse at forutsetningene for at måleutstyret gir riktige verdier er oppfylt. Dette gjelder spesielt krav om rettstrekning på rør, fylt vannrør og laminær vannstrøm.

Dersom det viser seg at godkjent arrangement for slipp og dokumentasjon av minstevannføring ikke oppfyller krav som er satt i vassdragskonsesjonen, kan vi kreve ombygging, jf. vannressursloven § 59.

Allmennheten skal kunne kontrollere at pålagt minstevannføring er oppfylt. NVE [Veileder 3/2020 «Slipp, måling og dokumentasjon av minstevannføring»](#) beskriver hvordan dette kan løses.



Det er utarbeidet utkast til skilt i detaljplanen, men endelig utforming og plassering er ikke omtalt. Vi forutsetter at skiltene følger NVEs skiltmal og endelig plassering oversendes NVE for orientering før montering.

Begrunnelse for særskilte godkjenningvilkår

Vilkår for anleggsarbeid i utløpet av Vassvatn

Den nye plasseringen av hovedinntaket i utløpet av Vassvatn har gjort det nødvendig å sette flere særskilte vilkår for å bevare utløpets naturlige form under utbyggingen. Vannstanden i Vassvatn styres av terskelen i utløpet, på fagspråket kalt *bestemmende profil*. Profilets utforming styrer hvor langt ned vannstanden kan synke ved avløp, og hvor raskt og hvor mye vannstanden endres ved endret tilsig til vannet. Derfor er det viktig at bestemmende profil defineres, måles inn og avmerkes, og NVE har satt vilkår om dette. Definering og innmåling skal gjøres av personell med dokumentert kompetanse på hydrometri og naturlige terskler.

Naturlige terskler kan være vanskelige å måle nøyaktig, særlig i tilfeller hvor de er brede, grunne og definert av løsmasser som ved Vassvatn. I tillegg kan terskelen påvirkes av endringer direkte nedstrøms profilet. Det er derfor satt vilkår om en buffer på to meter rundt bestemmende profil ved Vassvatn, som ikke skal påvirkes av inngrep eller maskintransport. Videre skal plastringen fra nedsenket inntakskanal og opp til naturlig elveleie utføres så vannet ikke stuves opp, og heller ikke gjøres så lav at det fører til erosjon i bestemmende profil ettersom inntaksgrøften vil føre til høyere vannhastigheter. Innmåling av terskel skal visualiseres, eksempelvis på dronefoto og i skjematisk tverrprofil. I tillegg skal resultatet presenteres i tabellformat med koordinater og høyde for hvert punkt. Dette skal sendes NVE til orientering før gravearbeid i utløpet kan starte.

Arbeid rundt naturlige terskler av denne typen er alltid beheftet med usikkerhet. For å sikre ivaretagelse av konsesjonsvilkåret om at vannstanden i Vassvatn ikke skal påvirkes av utbyggingen, er det satt vilkår om at NVE kan kreve ombygging og/eller utbedring av inntaksløsningen hvis det skulle vise seg at vannstanden blir påvirket på tross av øvrige vilkår og gjennomførte forundersøkelser.

NVEs målestasjon i Vassvatn, med historisk lang måleserie, vil ikke kunne driftes lengre med den nye plasseringen av hovedinntaket. Det er inngått skriftlig avtale mellom NVE og Småkraft AS om at Småkraft skal bekoste flytting av NVEs målestasjon til et annet nedbørfelt i området. NVE har ansvaret for å finne ny plassering og etablere ny stasjon.

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt



fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

Vedtaket omfatter ikke teknisk plan for sikkerhet av vassdragsanlegg i konsekvensklasse 1 og høyere etter damsikkerhetsforskriften. Teknisk plan skal være godkjent av NVE før det kan startes arbeid på konstruksjoner og anlegg som skal godkjennes i denne plan.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post 3 om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og post 6 om automatisk fredede kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for utbygging og drift av anlegget.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Det skal sendes inn dokumentasjon til Lurøy kommune når anlegget er ferdig bygd

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Lurøy kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Med hilsen

Kristian Markegård
direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.



Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.

**Mottakerliste:**

SMÅKRAFT AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

LURØY KOMMUNE